

Observații critice ale Pr. Spiridon, de la Schitul Rădeni, județul Neamț, la studiul scris de Mihai-Silviu Chirilă "Părtășia la erezie - expresie biblică și patristică"

Cel ce va avea răbdare să citească cu atenție acest material inedit numit: "Părtășia la erezie – expresie biblică și patristică" va avea surpriza să descopere o viziune confuză, plină de contradicții și concluzii false care provin din interpretări teologice greșite ale conceptului patristic de comuniune cu erezia.

Încă din preambul apar în mod evident mai multe afirmații confuze și inacceptabile. Le redăm după cum sunt expuse de autor în desfășurarea studiului său.¹

Fragmentul I

"Studiul de față nu este o pledoarie pentru aplicarea economiei în probleme dogmatice, ci o încercare de încadrare teologică corectă a responsabilității celor care, în 2016, în Creta, au fost de acord să semneze documentele sinodului ce a oficializat participarea Bisericilor Ortodoxe locale la erezia ecumenismului, a celor care, în sinodul BOR din București, au susținut deciziile luate în Creta și a celor care le-au primit ca fiind ortodoxe și în conformitate cu principiile misionare ale Bisericii Ortodoxe."

Comentariul 1

Dacă autorul ține să menționeze că nu aplică economia în probleme dogmatice, de aici rezultă că el acceptă să aplice principiul acrivei în studiul său. Însă imediat apare ideea periculoasă că noi, cei ce am întrerupt comuniunea cu ierarhii ecumeniști, am avea rolul de a stabili responsabilitatea ierarhilor care au aprobat documentele pseudo-sinodului din Creta.

Această idee dovedește de la început că autorul nu cunoaște scopul pentru care preoții recurg la oprirea comuniunii cu ereticii, conform canonului 15 al Sinodului local I-II din Constantinopol. Responsabilitatea și vinovăția individuală a ierarhilor semnatari nu o pot și nici nu trebuie s-o stabilească preoții îngrădiți de erezia ecumenistă (cu atât mai puțin creștinii laici), ci numai ierarhii

I Am notat cu "Fragment" citatele din studiul scris de Mihai Silviu Chirilă "Părtășia la erezie - expresie biblică și patristică" și cu "Comentariu" partea personală care arată erorile din studiul sus numit, cu referire strictă la respectivul "Fragment" citat

Fragmentul II

"Scopul demersului este acela de a oferi, în baza experienței Sfinților Părinți ai Bisericii, o poziționare cât mai corectă față de cei ce au adus erezia în Biserica Ortodoxă Română, pentru a se evita căderea în cele două extreme: pe de o parte, laxitatea morală, care presupune acceptarea ereziei și conviețuirea cu ea, și, pe de altă parte, radicalismul, care poate devia în atitudini schismatice."

Comentariul 2

Atragem atenția că atunci când vorbește de motivația scrierii sale, autorul pretinde că ceea ce scrie are la bază "experiența Sfinților Părinți". După cum se va vedea în continuare, nu e vorba de adevărul scrierilor Sfinților Părinți (cu atât mai puțin de experiența acestora), ci de interpretările sale personale pe care le prezintă în mod abil ca fiind învățături bazate pe scrierile Sfinților Părinți.

Fragmentul III

"Din acest punct de vedere, părtășia este începutul căderii spirituale la capătul căreia cel ce s-a făcut părtăș la erezie ajunge să o propovăduiască cu deplină convingere, devenind eretic complet, în gândire și în faptă."

Comentariul 3

Autorul vorbește de o cădere spirituală dar, se ferește să precizeze în ce anume cade cel care s-a făcut părtăș la erezie. Această expresie neclară este lămurită prin ceea ce scrie în continuare vorbind despre "ereticul complet". Din toate acestea se desprinde ipoteza că există și o stare de

eretic incomplet. Deci s-ar putea înțelege că în viziunea sa părtășia la erezie este tocmai această stare intermediară de erezie incompletă.

Aici deja apare o foarte serioasă problemă: poate cineva să fie în stare de părtășie cu erezia dar, în același timp să fie și ortodox?

Dacă autorul acceptă pentru un creștin ortodox părtăș la erezie că starea lui ar consta într-un amestec de ortodoxie și erezie, aceasta ipoteză ar coincide automat cu una din învățăturile de bază ale ereziei masaliene: adică diavolul și harul pot coexista simultan în sufletul omului. Aceasta erezie a fost combătută și condamnată definitiv de Sfântul Diadoh episcopul Foticeei, Sfântul Cuvios Marcu Ascetul, Sfântul Macarie Egipteanul și alți Sfinți.

Dacă autorul susține că părtășul la erezie nu săvârșește niciun amestec între ortodoxie și erezie, atunci însăși expresia de părtășie la erezie devine un nonsens pentru că omul respectiv nu are nicio legătură bisericească cu erezia. Deci nu poate fi acuzat de niciun fel de cădere spirituală – despre care scrie autorul.

Fragmentul IV

“Condamnarea oficială de către un sinod ecumenic a ereziei și a ereziarhilor acesteia, în mod nominal, creează o realitate canonică, în care ereticii condamnați și cei ce se află în părtășie cu ei sunt tăiați de la trupul Bisericii, pierd harul mântuitor și tainele, devenind străini față de Biserica lui Hristos cât timp persistă în erezia respectivă. Din acel moment, orice contact al credincioșilor ortodocși cu cei condamnați de Biserică este interzis de către sfintele canoane, participarea la rugăciune cu aceștia fiind aspru pedepsită, cu caterisirea pentru clerici și cu afurisirea pentru mireni.”

Comentariul 4

Clericii nu se caterisesc pentru rugăciunea împreună cu ereticii, cum scrie autorul, ci pentru conslujirea Liturghiei și a Sfintelor Taine și Ierurgii. Pentru rugăciunile împreună cu ereticii pedeapsa este afurisirea conform Canonului 45 Apostolic.

Fragmentul V

„, Ierarhii români, care s-au făcut părtași la erezia din Creta fie prin semnătură directă, fie prin aprobarea acesteia la sinodul din București, fie prin acordul tacit față de cele două sinoade, au devenit propovăduitorii ecumenismului în Biserica noastră și prigonitori ai preoților care mărturisesc adevărul de credință, iar din acest punct de vedere, pot fi considerați eretici, deoarece s-au făcut începători și propovăduitori ai ereziei în Biserica Ortodoxă Română. Prin atitudinea lor, au împlinit condițiile opririi pomenirii lor la slujbele bisericești, prevăzute de canoanele 31 apostolic și 15 I-II”

Comentariul 5

Aici suntem de acord cu ceea ce exprimă autorul. Numai că autorul se contrazice pe el însuși atunci când în studiul său încearcă, fără dovezi, să-i dezvinovățească pe unii ierarhi ai B.O.R. că nu ar avea convingeri ecumeniste. În sprijinul celor afirmate vă oferim fragmentul din studiu unde autorul afirmă: *“Ținând cont de toate aceste distincții, trebuie să observăm, aplicat la situația în care ne aflăm, că există ierarhi români care au semnat acele documente din convingere ecumenistă, aceia fiind în cuget, predică și acțiune eretici cu mult înaintea sinodului din Creta, manifestându-se astfel, de-a lungul timpului, prin diverse acțiuni (participări la întrunirile ecumeniste ale CMB, afirmații scandaloase cu caracter eretic, semnarea unor documente ecumeniste eretice, intercomuniune euharistică sau împreună-slujire a unor Taine și ierurgii cu ereticii); există ierarhi care au semnat acele documente cu rezerve și cu muștrare de conștiință (mitropolitul Olteniei a ținut să facă precizarea sub semnătura pusă că înaltpreasfinția sa crede cu tărie într-una singură sfântă, sobornicească Biserică Ortodoxă); există episcopi care nu au semnat direct acele documente, dar care au luat act de ele în timpul ședinței de sinod din 28 octombrie 2016. Unii dintre aceștia din urmă au făcut-o cu cuget ecumenist eretic, alții după ce au criticat anterior documentele (cum a fost cazul episcopului Alexandriei, despre care există o relatare de presă că s-ar fi declarat, cu câteva luni înainte de sinod, contra acestuia, episcopul Macarie din Europa de Nord, care ar fi criticat acele documente la un moment dat). Există episcopi care nici nu au participat la ședința sinodului din octombrie 2016 (cum e cazul arhiepiscopului Sucevei), dar și aceștia s-au făcut părtași la documentele din Creta, prin faptul că nu au luat poziție deschisă contra acestora. Indiferent de modul în care s-au făcut părtași la erezia ecumenistă, toți episcopii*

români sunt în comuniune cu aceasta prin faptul că niciunul dintre ei nu a luat o poziție clară contra aceluia sinod ”.

Ortodoxia nu se mărturisește doar prin cugete și cuvinte, ci mai ales prin fapte. Oferim aici pilda rostită de Mântuitorul nostru Iisus Hristos: *“Dar ce părere aveți? : Un om avea doi fii. Și a mers la cel dintâi și i-a zis : Fiule, du-te astăzi de lucrează în via mea./ Iar el, răspunzând, a zis: Nu vreau! Dar pe urmă, căindu-se, s-a dus. / Și mergând la al doilea, i-a zis tot așa. Iar acesta i-a răspuns: Mă duc, Doamne! Dar nu s-a dus. / Care din acestia doi a făcut voia Tatălui? Ei i-au zis: cel dintâi”(Mt.21,28-31).*

Aplicând această învățătură în privința activității ierarhilor participanți la pseudosinodul din Creta, care dintre ei au făcut voia Stăpânului: cei ce au promis că vor respinge documentele eretice dar le-au acceptat și le-au semnat (iar ceilalți le-au aprobat ulterior) sau cei ce au respins cu fapta documentele greșite? Și câți din ierarhii care au respins documentele au dovedit și cu fapta că au întrerupt comuniunea cu ereticii?

Nimeni nu poate să se dezvinovățească că a semnat documente care exprimă și întăresc erezia ecumenistă, zicând că el în mintea lui nu ar avea convingeri ecumeniste căci : *”Din prisosința inimii grăiește gura”(Lc.6,45).* Deci mai întâi se produce o acceptare a ereziei ecumeniste la nivelul minții și apoi se trece și la mărturisirea ei prin faptă, adică fie prin cuvânt rostit, fie prin cuvânt scris. Dacă cineva din delegația de episcopi ai B.O.R. ar fi avut în minte convingeri clare antiecumeniste, acest lucru ar fi trebuit să se reflecte prin respingerea și nesemnarea acelor documente.

Fragmentul VI

”Una dintre cursele în care pot cădea cei ce au întrerupt pomenirea ierarhilor părtași la erezia ecumenistă este aceea a considerării tuturor celor rămași în comuniune cu ierarhii ca eretici și tratarea lor după regulile canonice după care trebuie tratați ereticii deja condamnați de un sinod ecumenic.”

Comentariul 6

Aici autorul face o serie de confuzii și erori care îl duc inevitabil la concluzii greșite. În primul rând episcopul și preotul care îl pomenesc pe episcopul eretic nu mai sunt ortodocși, ci cad și

ei în erezie pentru motivul că având comuniune cu acela dovedesc că au întrutotul aceeași credință cu a ereticului pe care îl pomenesc. Nu este cu puțință să rămână cineva ortodox dacă are comuniune bisericească cu un episcop eretic, chiar și în cazul în care el nu știe, nu recunoaște sau nu-i pasă de această realitate. Pe autor îl deranjează și nu acceptă să fie numiți „căzuți în erezie” cei aflați în comuniune bisericească cu episcopii sau cu preoțiieretici. El preferă să-i încadreze într-o categorie intermediară numită „părtășie la erezie”, pe care o înțelege ca fiind altceva decât starea de eretici.

În al doilea rând autorul afirmă că cei aflați în comuniune cu ereticii nu trebuie tratați după regulile canonice care se aplică ereticilor condamnați sinodal, dar nu arată cum trebuie tratați aceștia. Preoții care au încetat comuniunea cu pseudoepiscopul eretic și cu ceilalți preoți căzuți (și ei) prin păstrarea comuniunii cu pseudoepiscopul respectiv, aplicând Canonul 15 al Sinodului I-II Constantinopol încetează orice legături bisericești cu aceștia. Dar nu se pronunță asupra validității tainelor săvârșite de clericii necondamnați. Oprirea comuniunii cu cei căzuți în erezie dar care nu au fost încă condamnați se face nu din cauza presupusei invalidități a Tainelor sau a bănuielii încetării lucrării harului prin acei clerici (cei căzuți în erezie fiind încă necaterisiți), ci din cauza că aceștia nu mai au credință ortodoxă.

Autorul încearcă să sugereze ideea că dacă noi am numi „căzuți în erezie” pe toți cei aflați în comuniune cu pseudoierarhii, atunci noi ne-am separa de ceilalți membri ai Bisericii și am ”considera Biserica noastră ca o entitate străină”. Aici apare o înțelegere greșită a rolului opririi comuniunii cu ereticii. Rostul îngrădirii nu este de a ne separa de Biserică, ci de a rămâne în Biserică prin păstrarea purității dreptei credințe. Nu noi, cei îngrădiți, ne separăm de Biserică prin faptul că am încetat orice legătură bisericească cu ei, ci cei căzuți în erezie sunt în pericol de a se separa de Biserică. Există pentru ei doar două posibilități: ori rămân pe mai departe căzuți în erezie (fie că vor fi osândiți definitiv la un sinod ortodox, fie că vor muri până atunci și vor avea parte de osânda veșnică), ori se pocăiesc deplin și în acest caz nu vor fi învinuiți pentru căderea anterioară în erezie. Dar pentru că acest sinod ortodox care să clarifice situația creată prin apariția și generalizarea ereziei ecumeniste în viața Bisericii nu s-a săvârșit încă, cei căzuți în erezie rămân amestecați deocamdată în trupul Bisericii ca niște mădulare bolnave și transmițătoare de boală.

În legătură cu categoria preoților despre care au cuget ortodox trebuie făcută o distincție importantă. Există o categorie de preoți care au cuget real ortodox dovedit atât prin discursul antiecumenist, cât și prin faptele întreruperii comuniunii cu ereticii ecumeniști și prin suportarea

prigoanei din partea lor. Și există altă categorie de preoți care doar își închipuie că au cuget ortodox (sau care sunt lăudați că ar avea cuget ortodox), însă nu au, pentru că prin faptele păstrării comuniunii bisericești cu ereticii ecumeniști (coliturghisire, pomenirea numelui episcopului ecumenist la slujbele și tainele bisericești, participarea cu ei la aceleași taine, și altele) dovedesc că au aceeași credință ca și ecumeniștii. Degeaba mărturisesc prin cuvânt că sunt antiecumeniști, dacă prin fapte și modelul lor de viață susțin pe ecumeniști. Acești preoți care nu întrerupt comuniunea cu ereticii ecumeniști devin, din nefericire, cei mai periculoși susținători ai ierarhilor căzuți în erezia ecumenistă. Acești preoți, prin exemplul lor negativ, sugerează că nu trebuie nicidecum să oprești comuniunea cu ereticii ecumeniști ca să fii un luptător eficient împotriva ecumenismului. Motivele pentru care acești preoți întrețin comuniunea bisericească cu ereticii ecumeniști sunt două: din ignoranță (o fac inconștient dar nu lipsiți de vinovăție) sau din viclenie (în acest caz o fac în mod conștient). Dacă aceștia ar fi judecați la un sinod adevărat ortodox, rămânând în starea pe care o au acum, ar trebui să dea socoteală pentru imensa sminteală pe care au făcut-o în rândul clericilor și credincioșilor, prin modelul fals de luptă antiecumenistă pe care l-au practicat și întreținut. Cine își va asuma răspunderea pentru nenumăratele suflete care după moarte s-au osândit pentru că i-au crezut pe acești preoți și nu au oprit comuniunea cu ereticii, ci s-au înșelat urmând modelul lor așa zis echilibrat?

Pentru oamenii care încă nu înțeleg aceste lucruri, dovada cea mai clară este faptul că ierarhii ecumeniști nu-i prigonesc pe preoții care păstrează comuniunea bisericească cu ei, deși vorbesc clar împotriva ecumenismului. Nu-i prigonesc pentru că sunt înșelați ca și ei, așa că nici diavolul nu-i stârnește pe unii împotriva altora, fiind mulțumit de starea lor.

Fragmentul VII

“Dar nu trebuie mai mult iscodit și cercetat dacă cineva a mâncat cu cel ce a mâncat împreună cu un eretic și altul cu acesta, căci atunci, dacă mergem așa cu înlănțuirea, trebuie să ne despărțim de toți. Iar acest lucru este al celor ce-și iubesc voia proprie, iar nu al sfinților.”
(Sfântul Teodor Studitul, Epistola 49. Fiului Navcratie) (Motto)

Comentariul 7:

Acest fragment cu care începe argumentarea autorul acestui studiu, insinuează, pentru cei neștiutori, ideea generală că nu e bine să cercetezi prea mult pe creștinii care au avut părtășie cu ereticii. Dar, atenție! În această epistolă Sf. Teodor se referă strict la creștinii care au avut comuniune **în cele nebisericesti** (au mâncat împreună la masă) cu ereticii. **Nu trebuie confundate comuniunea în cele bisericesti cu ereticii** (pomenirea episcopului eretic la slujbe, conslujirea, spovedania la eretic, depunerea jurământului de ascultare față de episcopul eretic, participarea la consistoriul de judecată bisericească în ascultare de episcop eretic, rugăciunea publică în comun, împărțirea din mâna episcopului eretic sau a preotului eretic și alte forme) **cu comuniunea în cele nebisericesti** (care sunt mai puțin grave).

Fragmentul VIII

“Sfântul Teodor Studitul ne dă o definiție lapidară a ereziei, pe care o numește “depărtarea de la cugetarea cea dreaptă”, adică de la dreapta credință mărturisită de Biserica Ortodoxă. Canonul 1 al Sfântului Vasile cel Mare spune: “eresuri au numit pe cei ce cu totul s-au lepădat și s-au înstrăinat chiar de la credință”.

Comentariul 8:

Deși autorul citează corect două texte ale Sfinților Părinți, nu surprinde o idee foarte importantă, anume că dacă toate păcatele săvârșite de cineva constituie o încălcare a Legii evanghelice, păcatul ereziei reprezintă ceva cu totul diferit - este o înlocuire a Legii evanghelice cu o altă lege falsificată. Din acest motiv, omul căzut în erezie nu-și dă seama de rătăcirea sa și de aceea pocăința lui este foarte dificilă.

Fragmentul IX

"Despre importanța condamnării de către un sinod a ereticilor și a ereziei lor ne vorbesc clericii care i-au răspuns împăratului unionist, în 1443, la întrebarea de ce nu acceptă unirea de la Ferrara: “Toate tâlcuirile care s-au făcut la cuvintele Sfinților Părinți și care se sprijină pe temelia cea bună pe care a așezat-o Hristos le ținem ca pe o «piatră» (Mt. 6,18) sigură a credinței, pe care ne zidim și noi, după putința noastră. Dar nu primim cu niciun chip deșănțatele tălmăciri și

răstălmăciri aduse de unii cuvintelor vieții, mânați de propriile lor cugete și de «nebuna înțelepciune» a filosofilor morți cu trupul și cu sufletul. De altfel, nici Biserica nu le-a primit vreodată, ci i-a dat anatemei, tăindu-i de la trupul ei pe cei care le-au scris. La fel și noi, îi socotim străini de învățătura sănătoasă și nu avem împărtășire cu cei ce se slujesc de ele până astăzi." (vezi pagina 3)

Comentariul 9

Aici autorul omite să arate clar că acei clerici care s-au opus conciliului de la Ferrara-Florența au oprit pomenirea episcopilor care au acceptat unirea cu papistașii. De asemenea, omite faptul că din 1439, când s-a terminat întâlnirea de la Ferrara-Florența, până în anul 1484, când la Constantinopol s-a condamnat sinodal erezia semnată la Ferrara-Florența, au existat mulți preoți, și chiar episcopi, care au încetat comuniunea cu ereticii latinofoni. Cel mai cunoscut este Sf. Ierarh Marcu, mitropolitul Efesului.

Fragmentul X

“Din această perspectivă, expresia “părtășie la erezie” desemnează, pe de o parte, modul în care aderă la o erezie toți cei care nu sunt începătorii propriu-ziși ai ereziei, iar, pe de altă parte, asumarea de către cel ce se face părtăș la erezie a răspunderii de a se face “vrăjmaș al lui Dumnezeu” ca și cel ce s-a ridicat prin cugetarea eretică împotriva dreptei credințe. (vezi pagina 4)”

Comentariul 10

Conceptul de "începător al ereziei" este neclar. Motivul e că un om care aderă mai târziu la o erezie care a fost lansată de un anumit ereziarh, poate, foarte ușor, deveni el însuși începător al ereziei pentru alți neștiutori pe care îi înșeală și, astfel, îi atrage să cadă și ei în erezia pe care o susține el.

Fragmentul XI

“Dintre cei ce se fac părtași unei erezii, unii ajung propovăduitori direcți ai acesteia, fiind convinși de doctrina ei, adică ajung eretici propriu-zisi, alții o acceptă din diferite motive (frica, comoditatea, ignoranța etc.), fără a o propovădui deschis.”

Comentariul 11

Aici autorul vorbește de o împărțire neclar formulată între ereticii propriu-zisi, despre care spune că sunt convinși de doctrina eretică și o propovăduiesc direct, și alții- părtași la erezie- pe care nu îi numește eretici. Aceștia din urmă doar acceptă erezia din diferite motive, fără a o propovădui deschis. Autorul evită să arate că acești părtași la erezie se găsesc tot într-un păcat de moarte, adică tot eretici, ca și primii. Pe noi nu ne interesează faptul că nu propovăduiesc deschis erezia, ci că, prin faptele lor, susțin prezența ereziei în interiorul Bisericii. Faptul că unii oameni aderă din motive diferite la o erezie, și se manifestă în moduri diferite în acea erezie nu înseamnă că pe unii îi putem considera eretici deplin, iar pe alții ca nefiind eretici, ci un fel de categorie greu de definit, adică un fel de oameni care se îndreaptă spre erezie.

Fragmentul XII

“În cazul nostru, părtașii la erezie au parte de aceeași judecată cu cei ce sunt propovăduitori ai ereziei, dacă îi prinde moartea în această stare, și au împreună învățătura eretică și împărtășirea cu propovăduitorii ereziei. (vezi pagina 4)”

Comentariul 12

Ideea pe care vrea s-o susțină aici autorul e că dacă părtașii la erezie nu se pocăiesc, adică nu renunță în timpul vieții la orice comuniune cu ereticii, atunci ei vor merge la osânda veșnică. Vedem că și aici se strecoară eroarea că numai dacă au și ei învățatură eretică, vor merge la osândă(el scrie greșit judecată, dar corect este osândă). Autorul ignoră că sunt mulți care au fost duși datorită ignoranței lor într-o anumită erezie. Ei, necunoscându-și starea reală, nici nu s-au străduit să revină la ortodoxie. Ca urmare, s-au dus la chinurile veșnice, fără ca în timpul vieții lor să fi răspândit vreo învățatură eretică, fie veche și condamnată sinodal, fie nouă și necondamnată sinodal.

Fragmentul XIII

“Diferența în ceea ce privește împărtășirea aceleiași învățături eretice este dată de modul și de nivelul de însușire și conștientizare a celui ce s-a făcut părtaș la erezie. (vezi pagina 4)”

Comentariul 13.1

Apare aici ideea inacceptabilă că gradul de părtășie la erezie variază în funcție de nivelul de însușire și conștientizare (adică de înțelegere și asumare) a ereziei. Dacă ar fi să oferim un exemplu: un creștin simplu înțelege și aprobă 25% din învățătura ecumenismului, ar însemna că el ar fi 75% ortodox. Aceasta este fals pentru că: "cel ce va păzi toată Legea, dar o va călca într-un singur loc, față de toate s-a făcut vinovat" Iacov 2, 10. O altă dovadă: "ce însoțire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce părtășie are lumina cu întunericul?" 2 Corinteni 6, 14.

Comentariul 13.2

Au fost cazuri, cum e cel relatat în cartea Limonariu, unde se arată că un părinte bătrân cu viață duhovnicească, necunoscând situația creată de ereticii din vremea aceea, se împărtășea cu Sf. Taine când la egipteni (la monofiziți), când la ierusalimiteni (la ortodocși). Cu câteva zile înainte de a muri, i-a apărut un înger trimis de Dumnezeu, întrebându-l: *“Să te hotărăști cu cine vrei să fii: cu egiptenii sau cu cei din Ierusalim?”* Acel părinte s-a dus la alt pustnic, ca să-l învețe cum să facă. Acela i-a spus ca să-i aleagă pe ierusalimiteni. Când a revenit îngerul și i-a dat răspunsul cel bun, i-a luat sufletul și l-a dus în rai. Din această întâmplare, se vede că gradul părtășiei la erezie și efectele ei nu depind de gradul de conștientizare a ereziei respective. Mai exact, se poate ca cineva să fie părtaș la erezie din neștiință, dar efectul final după moarte este tot osânda veșnică.

Fragmentul XIV

“În cea de-a doua sa epistolă sobornicească, Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan învață: “Dacă cineva vine la voi și nu aduce învățătura aceasta, să nu-l primiți în casă și să nu îi ziceți: Bun venit! Căci cel ce-i zice: Bun venit! se face părtaș la faptele lui cele rele” (2 In. 1,10-11; s.n.).

Părtășia la faptele cele rele ale ereticilor înseamnă atât asumarea vinovăției înaintea lui Dumnezeu pentru împărtășirea învățaturii acestora, cât și însușirea acestei învățături și transpunerea ei în practică, adică dobândirea unei cugetări și trăiri eretice, străine evangheliei propovăduite de Apostolul neamurilor. (vezi pagina 5)”

Comentariul 14

Aici apare neconcordanța între Sfântul Ioan Evangelistul, citat în acest fragment, și expresia "Apostolul neamurilor", care este, de fapt, atribuită de Sfânta Tradiție Sfântului Apostol Pavel. Trebuie să arătăm că explicația pe care Mihai-Silviu Chirilă o dă la "părtășia la faptele cele rele ale ereticilor" este greșită. Nu este necesară pentru cel părtaş la erezie nici asumarea vinovăției înaintea lui Dumnezeu, nici transpunerea ei în practică și nici dobândirea unei cugetări și trăiri eretice. Oferim un exemplu. În anul 2017, vine și slujește liturghia arhierescă un episcop eretic semnat al documentelor din Creta și îi laudă în public pe preoții din acea mănăstire că, rămânând în interiorul bisericii - adică în comuniune cu el și cu ceilalți eretici, procedează corect atunci când vorbesc și scriu împotriva ecumenismului. Starețul, preoții și ceilalți viețuitori îi spun bun venit și-l primesc cu bucurie. Ba încă mai și slujesc liturghia împreună și se împărtășesc din mâna pseudo-episcopului, arătând, prin aceasta, că au toți aceeași învățatură de credință. Apare aici o triplă înșelare: a) episcopul eretic are iluzia că e ortodox pentru că e bine primit de credincioșii din mănăstirea respectivă, b) preoții și viețuitorii au înșelarea că, dacă vorbesc public contra ecumenismului, nu au nicio răspundere față de faptele ierarhilor semnatari în Creta; c) poporul ascultător urmează cu convingere pe cei căzuți în erezie, crezând că toți acei păstori sunt modele demne de urmat.

Fragmentul XV

“În epistola întâi către Corinteni, Sfântul Apostol Pavel numește părtășia cu faptele cele rele ale păcătoșilor “amestecare”: “Eu v-am scris să nu vă amestecați cu vreunul care, numindu-se frate, va fi desfrânat, sau lacom, sau închinător la idoli, sau ocărător, sau bețiv, sau răpitor...” (1 Cor. 5,11).” (vezi pagina 5)

Comentariul 15

Conținutul acestui citat nu se referă deloc la păcatul ereziei, așa că acest citat nu trebuia introdus în text.

Fragmentul XVI

“Sfântul Irineu de Lyon, în Adversus haereses, consideră că îndemnul dat de Sfântul Apostol Pavel: «De omul eretic, după întâia și a doua muștrare, depărtează-te» (Tit 3,10) reprezintă un îndemn de a ne păzi de părtășia cu ereticii, deoarece, spune Sfântul Irineu: «Atâta evlavie aveau apostolii și ucenicii, ca nici măcar prin cuvânt să nu aibă părtășie (koinonia) cu careva care falsifica adevărul (parachorasso)»”. (vezi pagina 5)

Comentariul 16

Aici autorul omite o explicație foarte importantă, anume că: expresia "de omul eretic" se referă la ambele categorii de eretici, atât cei deja condamnați sinodal, cât și la ereticii condamnați de Sfinți, dar încă necondamnați sinodal. În această a doua categorie sunt ereticii ecumeniști.

Fragmentul XVII

“Sfântul Ioan Gură de Aur interpretează cuvintele Sfântului Iacov, din epistola sobornicească a acestuia, ca referindu-se la părtășia cu ereticii: “Iacov a zis: „Cel care se arată că este prieten al lor [al ereticilor] vrăjmaș al lui Dumnezeu este” (cf. Iac. 4, 4)”. (vezi pagina 5)

Comentariul 17

Acest pasaj nu se referă în mod clar și explicit la eretici, ci la oamenii care arată prietenie cu lumea. Dacă omul se lasă rob de patimi, prin acelea, el își arată prietenia cu lumea, deși poate, cel puțin formal, să rămână ortodox.

Rezumând comentariile de la ‘Contextul biblic’: citatul de la II Ioan 1,10 este greșit explicat, iar toate celelalte citate biblice nu arată în ce constă părtășia la erezie, ci doar accentuează porunca pentru creștini de a se păzi de orice comuniune cu ereticii.

Fragmentul XVIII

“În scrierea sa contra profeților mincinoși, Sfântul Ioan Gură de Aur, comentând pasajul de la Iacov 4, 4, afirmă: “Iacov a zis: „Cel care se arată că este prieten al lor [al ereticilor] vrăjmaș al lui Dumnezeu este” (cf. Iac. 4, 4). Auziți toți care mâncați împreună cu ereticii hotărâre dureroasă: sunteți vrăjmași ai lui Hristos. Căci nici cel ce este prieten cu vrăjmașii împăratului nu poate să fie prieten al împăratului; și nu se învrednicește de viață, ci pierе împreună cu vrăjmașii și suferă și mai rele” (s.a.). (vezi pagina 6)

Comentariul 18

Aici Sf. Ioan Gură de Aur arată consecințele părtășiei la erezie prin comuniunea în lucruri nebisericеști. Autorul evită să arate greșeala pe care unii preoți, care inițial se îngrădiseră de erezie, au făcut-o atunci când s-au rugat în public cu preoții aflați în comuniune și ascultare de episcopul eretic. Dacă simplu fapt că cineva a mâncat împreună cu ereticii îl aduce în stare de vrăjmaș al lui Dumnezeu, cu cât mai mult va fi vrăjmaș cel care se și roagă public cu ereticii.

Expresia "părtășie la erezie" presupune că creștinul respectiv are ceva în comun cu ereticul. Ce are primul în comun cu al doilea? Învățătura de credință eretică! În acest caz, creștinul care inițial era ortodox, acum devine și el eretic, chiar dacă, în cele mai multe cazuri, omul nu este conștient de căderea lui.

Fragmentul XIX

“Vorbind în sinodul unionist de la Ferrara, după 13 ședințe ținute fără vreun rezultat concret, la 8 decembrie [1438](#), Mitropolitul Marcu Eugenicul, insuflat de Duhul Sfânt, a reîntărit poziția ortodoxă, spunând: “Eu nu primesc și nu recunosc aceste mărturii ale Părinților și dascălilor apuseni ce vorbesc despre purcederea Duhului Sfânt de la Fiul, căci bănuiesc că sunt măsluite. În cele ce țin de credință, nu poate fi vorba de pogorământ... Nu îi primiți în părtășie cu

voi, atât cât rămân în această înnoire". (vezi pagina 7)"

Comentariul 19

Autorul omite să arate consecințele grave ale nerespectării învățaturii Sf. Marcu, mitropolitul Efesului. Astfel, episcopii unioniști latinofoni precum Grigorie Mammas, patriarhul ecumenic, Mitrofan, mitropolitul de Cyzic și alții au fost pedepsiți cu anatema la sinodul antiunionist din Constantinopol în anul [1484](#), pentru că au păstrat comuniunea, până la sfârșit, cu latinii. Ca urmare, cei care astăzi cugetă că părtășia la erezie ar fi un păcat mai mic decât erezia, ar fi avut o dovadă practică despre cum trebuie înțelese lucrurile.

Este cu atât mai importantă pentru noi strategia de luptă antieretică a Sfântului Marcu al Efesului, cu cât erezia unirii ortodoxo-latine nu era încă condamnată sinodal. Această condamnare sinodală s-a făcut abia după 45 de ani de la încheierea conciliului eretic de la Ferrara-Florența. Deci, ortodocșii din acea vreme au avut de luptat cu eretici încă necondamnați sinodal.

Fragmentul XX

„Iar cel ce cugetă dogmele latinilor, cu latinii se va judeca și se va socoti vânzător al credinței”. (vezi pagina 8)

Comentariul 20

Aici trebuia ca autorul să ofere exemple concrete din zilele noastre: Ioannis Zizioulas, mitropolitul eretic al Pergamului, Bartolomeu, pseudopatriarhul ecumenic, Kiril pseudopatriarhul Moscovei și alții. Trebuia să arate în mod explicit că Sf. Marcu a întrerupt orice comuniune nu numai cu unioniștii (adică cei care păstrau comuniunea bisericească cu ereticii latini) ci și cu prounioniștii (această categorie nu este explicată). Probabil, se referă la cei care nu erau de acord cu unirea de la Ferrara-Florența, dar nici nu întrerupeau comuniunea cu unioniștii latinofoni.

Fragmentul XXI

"... disputa miheiană", adică scandalul creat de decizia luată, în [795](#), de împăratul Constantin al VI-lea cel Orb de a-și repudia soția și de a se recăsători, de aprobarea acestei decizii de către un sinod ținut în [806](#) și de condamnarea celor ce se opun acestei decizii, de către "sinodul adulter" din [809](#)." (vezi pagina 8)

Comentariul 21

"Disputa miheiană" nu este clar explicată, celui neștiutor fiindu-i anevoie să înțeleagă. Nu se arată ce s-a întâmplat cu episcopii și cu preoții care n-au acceptat deciziile sinodului din [806](#). Autorul nu spune dacă ei au întrerupt comuniunea cu episcopii susținători ai împăratului. La fel, nu se dau lămuriri cu privire la deciziile pe care le-au luat episcopii adunați la sinodul adulter din anul [809](#). Autorul vorbește de o erezie nedogmatică, termen inventat de el. Chestiunea care a determinat convocarea sinodului din anul [809](#), a fost nu o faptă, cum afirmă el, ci o învățătură eretică care contrazice adevărul Sfintei Scripturi și al sfințelor canoane referitoare la cununie.

Fragmentul XXII

"Când vorbește despre părtășia la iconoclastism, circumstanța agravantă este părtășia cu o erezie deja condamnată de un sinod ecumenic împreună cu ereziarhii acesteia, în speță erezia iconomahă, condamnată de către Sinodul al VII-lea Ecumenic în [787](#), reizbucnită în vremea sfântului, în anul [813](#), odată cu înscăunarea împăratului bizantin Leon Armeanul. Circumstanța atenuantă este aceea că părtășia la erezie se face într-o perioadă de persecuție oficială cruntă, când ortodocșii erau obligați să adere la erezie, inclusiv prin semnătură, după cum se poate vedea în două dintre epistole. Aceste circumstanțe sunt inversate în cazul situației create în lumea ortodoxă după sinodul din Creta, deoarece circumstanța agravantă a părtășiei cu eretici condamnați se transformă în circumstanța atenuantă a părtășiei cu eretici necondamnați încă, iar circumstanța atenuantă a persecuției brutale se transformă, în cazul nostru, în circumstanța agravantă a lipsei de persecuție sau a persecuției mai blânde decât cea pe care au îndurat-o iconodulii în primele decenii din secolul al IX-lea." (vezi paginile [9-10](#))

Comentariu 22

În prezentul fragment, autorul vorbește de circumstanța agravantă în care credinciosul are părtășie la o erezie deja condamnată sinodal. El lasă să se înțeleagă faptul că părtășia cu o erezie necondamnată sinodal ar fi mai puțin gravă decât cea anterioară. Acest lucru este fals. Dacă credinciosul nu încetează comuniunea cu orice fel de erezie, rezultatul este unul și același - osânda la chinurile veșnice. Să nu uităm faptul că acel canon 15 al Sinodului de la Constantinopol din 861 se referă numai la eretici încă necondamnați sinodal. În acest canon Sfântul Fotie nu vorbește de nicio circumstanță atenuantă și nici de vreun caracter facultativ.

Autorul arată că ar exista o circumstanță atenuantă a acceptării părtășiei la erezie dacă ereticii îi prigonesc intens pe creștinii care se opun. Dar nu arată că trădarea de frică a învățaturii de credință constituie și ea un păcat ce se canonisește cu oprirea de la împărtășanie.

Mihai-Silviu Chirilă vorbește despre situația creată în lumea ortodoxă după sinodul din Creta. El afirmă că ortodocșii care au comuniune cu ereticii ecumeniști ar avea circumstanțe atenuante. Acest lucru este fals din multe motive:

1. Ecumenismul a pătruns în viața Bisericii în urmă cu 100 de ani în Patriarhia Ecumenică de la Constantinopol, iar în B.O.R. în urmă cu 53 de ani, timp în care creștinii care doreau mântuirea ar fi avut timp să se lămurească.

2. Chiar dacă n-a fost condamnat încă sinodal, ecumenismul a fost condamnat de mulți Sfinți ai secolului al XX lea. Ce motiv ar putea prezenta ortodocșii, mai ales episcopii și preoții, ca să justifice nepăsarea lor?

3. Textele acordurilor teologice cu ereticii papistași și monofiziți au fost publicate, deci puteau fi cunoscute. Faptul că au fost extrem de puțini cei care au comentat critic acele documente ecumeniste nu atenuază în nici un fel gravitatea consecințelor lor.

4. Acțiunea de combatere a ecumenismului, anterioară anului 2016, prin cuvânt scris și viu grai, dar cu păstrarea comuniunii cu ierarhii ecumeniști, nu au adus roadele așteptate. Acest lucru ar fi trebuit să-i determine pe luptătorii ortodocși să întreprindă ultima soluție posibilă: încetarea comuniunii cu ecumeniștii.

Pentru toate aceste motive nu pot exista nici un fel de circumstanțe atenuante pentru cei care sunt azi părtași la erezia ecumenismului.

Fragmentul XXIII

“Dogmele eretice nu sunt simple enunțuri, ci puteri, care, odată acceptate, se dezvoltă și

transformă încet-încet omul, fără ca acesta să-și dea seama. De aceea interziceau sfinții orice părtășie, fie și banală, cu ereticii, mai ales pentru cei neîntăriți în dreapta credință”. Această explicație foarte pertinentă ne arată în primul rând motivul pentru care Sfinții Părinți și sfințele canoane au interzis nu doar părtășia dogmatică și liturgică cu ereticii condamnați de sinoadele ecumenice și scoși în afara Bisericii, dar chiar și pe cea socială (împreună-mâncarea, de exemplu), iar în al doilea rând, surprinde un aspect esențial pentru înțelegerea procesului de părtășie la erezie a celor ce au acceptat sinodul mincinos din Creta: părtășia la erezie este un proces de cădere continuă, care începe prin acceptarea, într-o formă sau alta, a învățaturii eretice și poate degenera, dacă cel ce a devenit părtaș nu se leapădă, prin întreruperea pomenirii ierarhului care o propovăduiește, de erezia respectivă, până la momentul în care cel ce s-a făcut părtaș la erezie a devenit eretic sub toate aspectele.” (vezi pp. [10-11](#))

Comentariul 23

Autorul vorbește de un “proces de cădere continuă” dar nu arată clar când se produce trecerea de la ortodoxie la erezie. Dacă el afirmă că omul acceptă „într-o formă sau alta” învățătura eretică, atunci cum mai rămâne acela ortodox? Mihai Silviu Chirilă afirmă că Sfinții Părinți ar fi interzis doar părtășia bisericească și nebisericească cu ereticii condamnați de sinoadele ecumenice, dar nu spune nimic că la fel de interzisă e și comuniunea cu ereziile încă necondamnate (pp. [10-11](#)). Altă idee periculoasă e că omul care are comuniune cu ereticii ar deveni eretic treptat. Se vorbește de un moment în care cel părtaș la erezie "devine eretic sub toate aspectele", adică enunță aceeași învățătură falsă că un om poate fi ortodox în unele aspecte și eretic în alte aspecte. În studiul lui Mihai Silviu Chirilă e vorba de o stare intermediară între ortodoxie și erezie.

Fragmentul XXIV

“Pentru a înțelege corect ce spun sfinții de opera cărora ne ocupăm aici, se cuvine să remarcăm din capul locului că, atunci când vorbesc despre răspândirea ereziei, îi împart în mod evident pe cei ce sunt afectați de aceasta în două categorii:eretici, în cazurile analizate, atât în înțelesul de eretici necondamnați (adeptii adulterului imperial), cât și de eretici condamnați de sinod ecumenic și excluși din trupul Bisericii Ortodoxe (iconomahii), și părtași la erezie, despre care Sfântul Teodor ne spune că pot reveni la Ortodoxie (inclusiv în cazul clericilor căzuți) printr-o

pocăință sinceră și un canon de pocăință. De remarcat că și în cazul celor care se află pe pragul morții sau chiar dincolo de ea, sfântul păstrează această distincție: “dar dacă nimic din acestea nu s-a întâmplat, ci era în părtășie cu erezia și nu a ajuns să se împărtășească cu trupul și sângele Domnului (...) nu trebuie să se îndrăznească a face liturghii pentru el... nu este rânduit cu ortodoxii cel ce nu are părtășie cu ortodoxia, chiar dacă este în ultimul ceas”(s.a.). (vezi pagina 11)

Comentariul 24

Autorul studiului îi împarte pe cei afectați de erezie în două categorii: eretici și părtăși la erezie. Deci aici, se vede că el interpretează părtășia la erezie ca o stare diferită de starea de erezie, ca pe o stare intermediară. Faptul că cel părtăș la erezie are posibilitatea să se întoarcă, prin pocăință, la ortodoxie nu înseamnă nici că este nevinovat și nici că starea lui e ceva intermediar între ortodoxie și erezie. Dar precizez că pentru a reveni la ortodoxie, din starea în care căzuse, mai întâi trebuie să înceteze orice legătură cu ereticii și cu învățăturile lor.

Fragmentul XXV

“În Scrisoarea 49 către fiul Navcratie, întrebat dacă se cuvine să există comuniune cu preotul care are o viață fericită, dar pomenește de frică un episcop eretic (necondamnat sinodal), sfântul spune că trebuie să ne depărtăm de dumnezeiasca împărtășanie, dar că poate fi acceptat să binecuvânteze și să cânte cu noi “dar numai dacă nu a slujit, nici nu a avut conștient părtășie nici cu eretic, nici cu episcopul său, nici cu vreun altul” (vezi pagina 12)

Comentariul 25

Se vorbește aici de situația de a pomeni din frică. Frica pe care o aveau ortodocșii din acele vremuri era cauzată de prigoana dură a autorităților imperiale. Mai exact, era pusă în pericol viața celui ce se opunea ordinelor date de împărat pentru că era supus: arestării, judecării, torturilor, surghiunirii și uneori chiar uciderii. În condițiile de azi, astfel de constrângeri nu există. Ca urmare, frica pe care o invocă astăzi mulți preoți pentru a nu întrerupe pomenirea are drept cauză lipsa curajului de a înfrunța un minciuno-episcop și lipsa credinței că orice eventuală pedeapsă care ar

veni din partea aceluia nu are nicio valoare înaintea lui Dumnezeu. Pentru acest motiv, orice încercare de a aplica azi iconomia pentru a justifica frica, după sfaturile practice ale Sf. Teodor Studitul, este nepotrivită și greșită.

Fragmentul XXVI

“Este foarte important de observat că atunci când vorbește de depărtarea de preotul care pomenește episcopul părtaș la erezia miheiană, necondamnată de un sinod ecumenic, sfântul Teodor recomandă depărtarea de “dumnezeiasca împărtășanie” a aceluia, pe când atunci când vorbește despre participarea la împărtășania episcopilor și preoților neoiconoclaști eretici, deja condamnați la Niceea, în [787](#), sfântul este tranșant și spune: “ai ales bine să pătimești pentru Hristos decât să te împărtășești de împărtășania eretică ce desparte de Hristos. Căci cel ce se împărtășește cu ea străin este de moștenirea lui Hristos, precum Iuda, și părtaș cu cei ce l-au dat pe Domnul să fie răstignit. Căci prigonitori și răstignitori ai lui Hristos sunt cei ce defaimă și disprețuiesc icoana lui Hristos, asemenea și a Născătoarei de Dumnezeu și a fiecăruia dintre sfinți”. (vezi pagina 12)

Comentariul 26

Aici autorul caută să arate o diferență inexistentă. Pentru că atât în cazul ereziei adulterilor, cât și în cazul ereziei iconoclasmului Sfântul Teodor învață unul și același lucru, anume că trebuie să respingem împărtășania de la eretici.

Fragmentul XXVII

"Aceași distincție o face și în scrisoarea către soția unui spătar al cărei nume era Mahara, în care, spunându-i aceleia că “acum erezia care stăpânește în Biserica noastră este cea a adulterilor”, continuă: “ce să-ți spun acum despre acest lucru nu văd, decât că întinare are împărtășania din singurul fapt că îl pomenește [pe ereziarh], chiar dacă ortodox ar fi cel ce face Sfânta Liturghie”. Prin urmare, nu numai că îl numește ortodox pe preotul care slujește Sfânta Liturghie pomenind un episcop eretic, dar și împărtășania sa continuă să fie împărtașanie, chiar

dacă este întinată de părtășia la erezie, iar cel ce o ia și cel ce o dă o fac cu nevrednicie, spre a lor osândă.” (vezi pp. [12-13](#))

Comentariul 27

Din cauza neînțelegerii termenilor de "comuniune" și "împărtășanie" autorul formulează o blasfemie: că împărtășania, adică Hristos prezent în Taina Euharistiei, primește întinare din cauza părtășiei la erezie. Aceasta este la fel cu a spune că Dumnezeu și păcatul pot coexista în același loc.

Mihai-Silviu Chirilă zice că Sf. Teodor "îl numește ortodox pe cel ce pomenește un episcop eretic". Acest lucru este fals pentru că în scrisoarea 40 către Naucratie, Sfântul arată clar: "pentru ce (episcopul) mărturisind (dreapta credință) nu fuge de pierzanie, despărțindu-se de erezie, ca să rămână episcop înaintea lui Dumnezeu?" Apoi Sf. Teodor spune despre episcop că "este în erezie prin faptul că pomenește un eretic la liturghie". Notă: Dreapta credință în Scrierile Sfinților Părinți, volumul 1, pp.51-52.

Fragmentul XXVIII

“Din acest exemplu vedem că există mai multe niveluri de părtășie la erezie: există o părtășie la erezie prin acceptarea ei din lașitate (cazul celui care a spus că se va împărtăși la eretici, dar gândea să o facă la ortodocși), dar există o părtășie la erezie totală, realizată de cei care acceptă întrutotul învățătura eretică sau participă de bunăvoie și din convingere teologică la pseudotainele ereticilor afurisiți de Biserică. În acest din urmă caz, părtășia totală cu erezia este starea de eretic propriu-zis”. (vezi pagina 13)

Comentariul 28

După opinia autorului, ar exista mai multe niveluri parțiale de erezie și un nivel maxim care ar indica starea de erezie totală. Aceste învățături sunt cu totul greșite deoarece contrazic atât Scriptura, cât și adevărul exprimat de Sfinții Părinți. Așa cum nu există nicio învoire între Hristos și Veliar și nicio părtășie a luminii cu întunericul (2 Corinteni 6, 14), tot așa nu poate fi vreun amestec între ortodoxie și erezie în cadrul unei așa-zise stări de părtășie la erezie.

Fragmentul XXIX

“În Scrisoarea 294, adresată egumenului Macarie, sfântul vorbește despre un preot care “a subscris la necredința eretică”, adică s-a făcut părtaș la erezie printr-o semnătură aplicată pe un document în care arată că este de acord cu erezia. Pentru această trădare a Ortodoxiei, mai gravă decât acceptarea inconștientă a ereziei, dar mai puțin gravă decât împărtășania propriu-zisă cu pseudotainele ereticilor (condamnați), sfântul recomandă ca acest preot să se pocăiască, să întrerupă slujirea și să aștepte un sinod ortodox care să decidă în privința sa. Iar dacă s-a făcut părtaș la erezie prin luarea împărtășaniei, “să se țină departe de Sfintele Taine până la unul sau doi ani”. (vezi pagina 13)

Comentariul 29

Aici autorul vorbește despre trădarea Ortodoxiei prin diferite forme de acceptare a ereziei. El interpretează greșit cele scrise de Sf. Teodor spunând că trădarea Ortodoxiei, adică eliminarea uneia din cele trei condiții esențiale ale dobândirii mântuirii, ar putea fi ceva mai puțin grav. “Trădarea ortodoxiei ” de care vorbește autorul reprezintă irosirea șansei de mântuire, ceea ce este un fapt de o gravitate maximă. Efectul inevitabil al acestei trădări este lepădarea ortodoxiei (fapt cu atât mai grav cu cât cel ce a trădat nici nu este conștient, crezând pe mai departe că el este ortodox).

Fragmentul XXX

“Dacă ar da cineva toți banii lumii și are părtășie cu erezia, nu este prieten al lui Dumnezeu, ci vrăjmaș”. Sfântul Teodor Studitul, Scrisoarea 340, Fiului Taleleu, în “Dreapta credință în Scrierile Sfinților Părinți”, ed. cit., p. 97 (vezi pagina 14)

Comentariul 30

De aici se vede gravitatea acestui păcat, indiferent de formele prin care se realizează. De aceea, nimeni nu trebuie să interpreteze acest concept după mintea lui, ci întotdeauna să fugă de orice legătură cu ereticii.

Fragmentul XXXI

“În cazul ereziei ecumenismului, începătorii ereziei sunt toți teologii și ierarhii ortodocși care, participând la activitatea Consiliului Mondial al Bisericilor, și-au adus o contribuție directă la alterarea învățaturii eclesiologice ortodoxe și/sau au încălcat sfintele canoane ale Bisericii, ce interzic comuniunea de rugăciune și de orice fel cu ereticii, participând la diferite manifestări cultice de tip ecumenist.” (vezi pagina 15)

Comentariul 31

În cazul Patriarhiei Române, ereziarhii sunt patriarhul Iustinian Marina și toți membrii sinodului B.O.R. care au acceptat din anul 1964 aderarea la "mișcarea ecumenică". Încă din anul 1948, ereticii greco-catolici din Transilvania au fost primiți în B.O.R. fără nicio pocăință, fără lepădarea publică a învățăturilor eretice, și li s-au recunoscut ca valide toate tainele săvârșite în pseudo-biserica lor eretică. Mulți preoți greco-catolici au pătruns în interiorul B.O.R. fără a avea credință, ci doar de frica de nu fi trimiși în închisorile comuniste. Toate aceste practici anticanonice arată că ierarhii BOR aveau o cugetare neortodoxă încă înainte de a adera la erezia ecumenismului.

Fragmentul XXXII

“Din acest motiv, în toate documentele pe care le-am prezentat ierarhilor români participanți la acel sinod, i-am numit “părtași la erezie”. (vezi pagina 16)

Comentariul 32

Corect ar fi fost să fie numiți căzuți în erezie. Acest termen descrie precis situația lor, îi judecă pentru faptele lor că au semnat documentele liber și nesiliți, și în același timp, evită osândirea lor, drept care revine doar unui sinod ortodox.

Fragmentul XXXIII

"(...), se poate afirma că ierarhii români, fie semnând direct documentele eretice din Creta, fie aprobându-le în sinodul local de la București, fie neluând poziție publică împotriva lor, propovăduindu-le poporului ca ortodoxe și persecutându-i pe preoții și credincioșii ortodocși care se opun acestor documente, s-au făcut începătorii ereziei în Biserica Ortodoxă Română, (...)" (vezi

Comentariul 33

Aceasta e o viziune reduționistă, pentru că ierarhii care au aprobat direct sau indirect documentele din Creta sunt cei ce au legiferat și generalizat ecumenismul în întreaga B.O.R. Atunci când autorul afirmă că ar fi "eretici încă necondamnați sinodal", uită să adauge că sfinții sec. XX au osândit deja erezia ecumenistă și implicit pe toți susținătorii ei. Acest adevăr contrazice discursul oficial al unor ierarhi care amăgesc clerul și poporul zicând că ar exista și un așa-numit ecumenism bun care, zic ei, ar aduce avantaje Bisericii Ortodoxe.

Fragmentul XXIV

“Nota 51: Condamnarea de către un sinod ecumenic nu înseamnă că cei condamnați devin eretici doar din momentul condamnării sau că devin mai eretici din momentul condamnării, ci că din acel moment ei și învățătura lor sunt despărțiți total de cugetarea dreaptă a Bisericii, această tăiere din trupul Bisericii creând o nouă realitate canonică, ce îi obligă pe toți cei ce doresc să rămână în Ortodoxie să întrerupă orice legătură cu cei condamnați sinodal.” (vezi pagina 16)

Comentariul 34

Autorul spune că cei condamnați în sinod erau eretici și înainte de condamnare. Asta arată că se contrazice pe sine însuși. Odată îi numește părtași la erezie, apoi începători ai ereziei, apoi eretici necondamnați. Mai corect ar fi fost să spună eretici încă necaterisiți.

Fragmentul XXXV

"... după cum ne învață Sfântul Ghenadie Scholarios: "părtășia duhovnicească a celor de un cuget și supunerea desăvârșită față de păstoriile cei adevărați se arată prin pomenire (...)" (vezi pagina 17)

Comentariul 35

Aici se susține că pomenirea de către un episcop sau preot a altui episcop adevăratește că toți au aceeași credință. Aceasta poate fi ori ortodoxă, ori eretică. Deși citatul este corect, autorul nu arată că și pomenirea episcopului eretic demonstrează supunerea desăvârșită și identitatea de credință cu a aceluia.

Fragmentul XXXVI

“Când vorbește despre acceptarea ereziei iconoclaste, condamnate deja sinodal, Sfântul Teodor identifică șase categorii de părtășie la erezie (pe care în această epistolă o numește “plecare [în fața] ereziei”), cărora le corespund șase tipuri distincte de epitimie, pentru cei ce se leapădă de aceasta.” (vezi pagina 17)

Comentariul 36

Trebuie să fim cu luare aminte. Sf. Teodor spune că epitimiile se aplică celor care se leapădă de comuniunea cu ereticii. Această pocăință, adică încetarea oricărei comuniuni cu ereticii, lipsește la episcopii, preoții și laicii pomenitori.

Iată ce scrie Sfântul Teodor în epistola 393 cu titlul: ”Sfinților mei părinți duhovnicești, care sunt alungați pentru Domnul, Teodor, cel mai mic preot și egumen al celor din Studion”. “Deci cum trebuie primiți aceștia[nota mea - cei căzuți în erezia iconoclastă, deja osândită definitiv la Sinodul al VII-lea Ecumenic] dacă se întorc [nota mea- la ortodoxie]? “De aici se vede că în caz contrar, epitimiile nu se pot aplica. „E limpede că dacă arată toate roadele vrednice de pocăință. Și care sunt aceste [roade]? Depărtarea de Sfintele Taine, împreună cu plângerea și rugăciunea ostenitoare”. (Dreapta credință în scrierile Sfinților Părinți. Sfântul Theodor Studitul, Sfântul Ioan Gură de Aur și Sfântul Amfilohie de Iconium- vol I, Editura Sophia, București, 2006, pag. 121). Atragem atenția că motivele de aderare la erezie descrise de Sfântul Teodor Studitul în cea mai mare parte, nu se regăsesc în cazul ereziei ecumeniste de astăzi. Nimeni dintre preoții, monahii și laicii care s-au opus ereziei ecumeniste nu au suferit bătăi, chinuri, amenințări(cu moartea sau arestarea sau exilarea) pentru că nu există într-un stat democratic forțe de ordine care să execute ordinele puterii bisericești, așa cum se practica deseori în imperiul teocratic bizantin. De aceea, speculațiile și analogiile autorului între persecuția ereticilor din secolul al – IX –lea și persecuția

ereticilor de astăzi sunt false.

Fragmentul XXXVII

"(...) modul în care s-a produs părtășia la erezie (căderea) este important și în ceea ce privește stabilirea gradului de vinovăție (...)" (vezi pagina 18)

Comentariul 37

Trebuie să atragem atenția că stabilirea vinovăției clerului și poporului afectați de răspândirea ereziei în viața Bisericii nu o poate face o persoană individuală, ci doar un sinod ortodox, care să condamne erezia și pe eretici.

Fragmentul XXXVIII

“Ținând cont de toate aceste distincții, trebuie să observăm, aplicat la situația în care ne aflăm, că există ierarhi români care au semnat acele documente din convingere ecumenistă, aceia fiind în cuget, predică și acțiune eretici cu mult înaintea sinodului din Creta, manifestându-se astfel, de-a lungul timpului, prin diverse acțiuni (participări la întrunirile ecumeniste ale CMB, afirmații scandaloase cu caracter eretic, semnarea unor documente ecumeniste eretice, intercomuniune euharistică sau împreună-slujire a unor Taine și ierurgii cu ereticii); există ierarhi care au semnat acele documente cu rezerve și cu muștrare de conștiință (mitropolitul Olteniei a ținut să facă precizarea sub semnătura pusă că înaltpreasfinția sa crede cu tărie într-una singură sfântă, sobornicească Biserică Ortodoxă); există episcopi care nu au semnat direct acele documente, dar care au luat act de ele în timpul ședinței de sinod din 28 octombrie 2016. Unii dintre aceștia din urmă au făcut-o cu cuget ecumenist eretic, alții după ce au criticat anterior documentele (cum a fost cazul episcopului Alexandriei, despre care există o relatare de presă că s-ar fi declarat, cu câteva luni înainte de sinod, contra acestuia, episcopul Macarie din Europa de Nord, care ar fi criticat acele documente la un moment dat). Există episcopi care nici nu au participat la ședința sinodului din octombrie 2016 (cum e cazul arhiepiscopului Sucevei), dar și aceștia s-au făcut părtași la documentele din Creta, prin faptul că nu au luat poziție deschisă contra acestora.” (vezi pp. 19-20)

Comentariul 38

Pentru început, trebuie să observăm că ierarhii români participanți la sinodul din Creta au semnat documentele finale având motivații diferite. Însă, autorul studiului se înșală amarnic când afirmă că toți ierarhii, care fie au semnat documentele, fie le-au aprobat indirect, ar fi doar părtași la erezie. Toți episcopii români ai B.O.R. sunt ecumeniști. Diferența e doar că unii sunt ecumeniști extremiști și mai direcți, iar alții, sunt mai vicleni, susținând aceeași erezie mai discret.

Fragmentul XXXIX

“Prin atitudinea lor au permis intrarea ereziei în Biserica Ortodoxă Română, devenind începătorii ei la nivel local.” (vezi pagina 20)

Comentariul 39

Așa cum am mai arătat, pseudo-episcopii semnatari în Creta nu au introdus, ci au legiferat și impus obligativitatea învățaturii ecumeniste în toată Patriarhia Ortodoxă Română (această învățătură exista în B.O.R. și înainte de anul 2016).

Fragmentul XL

“Există doar doi episcopi ortodocși români care nu au acceptat în niciun fel documentele de la Creta: preasfințitul Iustinian Sigheteanul, care a trecut la Domnul în ziua acceptării documentelor de către sinodul local, considerându-le neortodoxe, și preasfințitul Vasile Someșanul, pe care starea gravă de sănătate l-a împiedicat să se pronunțe în vreun fel asupra acestui sinod.” (vezi pagina 21)

Comentariul 40

Și această părere personală a lui Mihai-Silviu Chirilă este falsă. Arhiepiscopul Iustinian nu a exprimat niciodată o împotrivire publică împotriva ereziei ecumeniste. A aprobat acordul

ecumenist de la Balamand din Liban din anul 1993, prin care organizația religioasă papistașă e recunoscută ca biserică soră având har, Sfinte Taine și succesiune apostolică. Episcopul Vasile Someșanu, oricât ar fi fost de bolnav, nu și-a pierdut discernământul; așa încât, dacă ar fi vrut, ar fi putut protesta public împotriva ereziei.

Fragmentul XLI

“Această vinovăție trebuie stabilită precis, în raport cu etapa căderii în care se află, cum precis trebuie stabilită și atitudinea corectă față de ierarhi, pentru a nu cădea într-o cugetare sau acțiune schismatică.” (vezi pagina 21)

Comentariul 41

Aici apare o idee foarte periculoasă, anume că dacă cineva nu acceptă întru totul teoriile autorului acestui studiu atunci acel om are o cugetare schismatică și, dacă nu se pocăiește în fața lui, va ajunge la acțiune schismatică. Aici, Mihai-Silviu Chirilă preia principala acuzație formulată de ierarhii ecumeniști împotriva preoților care au întrerupt comuniunea cu ei și îi avertizează pe toți care ar îndrăzni să cârtească împotriva teoriei sale despre părtășia la erezie. Așa cum ierarhii ecumeniști i-au acuzat de schismă pe preoții care au încetat comuniunea cu ei, fără să permită dezbaterea asupra învățaturii lor exprimată prin documentele din Creta, pentru a stabili dacă este sau nu eretică, tot așa procedează Mihai-Silviu Chirilă acum, acuzând de schismă pe cei ce se abat de la teoriile lui despre așa-zisa părtășie la erezie. Trebuie să arătăm că stabilirea vinovăției ierarhilor B.O.R. în etapa actuală nu o stabilește un "teolog" laic oricâte veleități ar pretinde, ci o poate stabili doar un sinod ortodox. Mai trebuie să spunem și că: "ereticul rătăcește în păcat, osândit de sine însuși". Tit 3, 10-11.

Fragmentul XLII

“Sunt nefrecventabili, în sensul în care preoții și credincioșii au dreptul și datoria de a întrerupe pomenirea lor, dar nu sunt încă caterisiți și scoși în afara Bisericii.” (vezi pagina 21)

Comentariul 42

Pe noi, cei ce ne-am îngrădit de erezie, nu ne interesează faptul că ierarhii ecumeniști și preoții susținători ai lor nu sunt încă caterisiți. Ceea ce ne interesează este că nu putem face ascultare de ei și nu putem avea nicio legătură cu ei. Nu negăm posibilitatea lor de a se pocăi dar, deocamdată, nu putem constata decât că toți stăruie în erezie și îi prigonesc pe cei ce au încetat legătura bisericească cu ei. Se pune întrebarea: dacă un preot ortodox mărturisitor, care a fost caterisit anticanonic de episcopul său ecumenist pentru motivul că nu-l mai pomenește, îl acuză direct pe ierarhul prigonitor în momentul actual că este eretic nepocăit, prin aceasta, ar putea fi acuzat preotul de schismă? Nicidecum. Cel ce trebuie să se pocăiască este episcopul eretic, nu preotul prigonitor, despre care unora li se pare că exagerează.

Să nu uităm că ierarhii ecumeniști, dacă ar fi vrut să se pocăiască de erezia lor ar fi putut să facă acest lucru, în mod liber, în cei 100 de ani în care Dumnezeu i-a răbdat îndelung. Dar acești ierarhi nu numai că nu s-au pocăit, dar au camuflat panerezia ecumenismului și, prin toate acțiunile lor, au statornicit-o în mințile credincioșilor zicând despre ea că ar fi o strategie bună ce asigură liniștea Bisericii. De aceea, atrag atenția că toți cei ce astăzi se recomandă ca fiind antiecumeniști, dar caută, în același timp, să minimalizeze vinovăția ierarhilor ecumeniști sunt înșelați și fac lucrarea diavolului.

Fragmentul XLIII

“La rândul lor, clericii și credincioșii s-au făcut părtași la erezie prin comuniunea cu episcopii lor, participanți sau de acord cu sinodul din Creta.” (vezi pagina 21)

Comentariul 43

În acest fragment, autorul ignoră un adevăr esențial. Atunci când preotul îl pomenește pe episcopul său la Sf. Slujbe, prin aceasta, dovedește că are aceeași credință cu el. În cazul nostru, credința eretică ecumenistă. Ca urmare, preotul care-l pomenește pe oricare ierarh B.O.R, cade și el în erezie ca și arhipăstorul său.

Fragmentul XLIV

“Există clerici și credincioși care au o cugetare eretică ecumenistă formată cu mulți ani înainte de sinodul din Creta. Este cazul unor preoți, ieromonahi, monahi, monahii, stareți, starețe, teologi, profesori universitari din facultăți de teologie sau profesori din învățământul liceal teologic, funcționari eparhiali, protopopiali, intelectuali laici, credincioși obișnuiți, mai ales din spații de confluență confesională, care au trăit împreună cu ereticii atât de mult, încât sunt incapabili de distincții teologice și dogmatice.” (vezi pagina 22)

Comentariul 44

După ce autorul face un amestec între preoți și laici, de parcă nu ar avea importanță treapta lor bisericească, vine cu o încercare de dezvinovățire a ecumeniștilor pentru că zice că toți aceștia "sunt incapabili de distincții teologice și dogmatice". Corect ar fi fost să scrie că ecumeniștii nu vor să vadă și să recunoască diferențele dogmatice între învățătura ortodoxă și învățăturile diferitelor erezii. Ei sunt cu atât mai vinovați, cu cât ar fi trebuit să cunoască mărturiile clare ale Sfinților secolului al XX-lea împotriva ereziei ecumenismului. Apoi, autorul adaugă că preoții și "teologii" vechi ecumeniști ar fi cei mai fervenți luptători împotriva nepomenitorilor. Prin aceasta, în mod indirect, îi dezvinovățește pe ierarhii ecumeniști, care sunt, de fapt, principalii prigonitori ai preoților ortodocși mărturisitori.

Fragmentul XLV

“În condițiile în care aceștia acceptă hotărârile sinodului din Creta ca fiind în perfect acord cu ceea ce își închipuie că este imperativul misionar al Bisericii Ortodoxe actuale și le consideră ortodoxe, iar ecumenismul îl consideră ca “o atitudine de dialog și cooperare cu ceilalți creștini”, ei pot fi considerațieretici, deoarece au parcurs întregul proces al formării unui cuget eretic.” (vezi pagina 22)

Comentariul 45

Autorul încearcă să convingă cititorii că numai aceia sunt eretici, care au convingere și cugetare eretică. Este fals, pentru că foarte mulți cad în erezie din cauza păcatului necunoașterii. Sfinții Părinți avertizează că necunoașterea Scripturilor este o prăpastie adâncă. Urmează o frază, formată din opt propoziții succesive, care este foarte de greu de înțeles. În aceasta se strecoară o nouă greșeală teologică. Astfel, Mihai-Silviu Chirilă zice că trebuie să ne depărtăm de acei ecumeniști care au cugetare eretică pentru ca să nu avem comuniune bisericească cu ei, iar mai departe, se contrazice pe sine însuși spunând că ne putem ruga împreună cu ei, motivând că erezia lor nu a fost încă condamnată sinodal. **Adevărul este acesta: cu cei ce nu poți sluji împreună, nici nu te poți ruga împreună.** Preotul care a oprit comuniunea cu ecumeniștii nu se poate ruga cu ei nici în public, nici în particular. Deci, tot ceea ce spune autorul aici este greșit. Faptul că o erezie încă nu este osândită sinodal, nu o transformă în altceva, ci ea rămâne tot erezie, iar cel ce o susține nu este mai puțin vinovat.

Fragmentul XLVI

“Există preoți care rămân în comuniune cu ierarhul și în părtășie cu erezia din inerție, pentru că au fost educați că ascultarea față de episcop este cel mai important lucru din activitatea unui preot. Mulți dintre aceștia contestă deciziile luate în Creta, dacă le înțeleg, sau consideră că ele nu sunt atât de grave încât să determine “păcatul capital” al ruperii comuniunii cu ierarhul. Unii au gândire și chiar kerygma ortodoxe, dar păstrează comuniunea cu episcopul pentru că s-au învățat cu simulacrul de luptă care s-a practicat timp de generații în BOR, în care preoții, mai ales ieromonahii, contestau, mai mult sau mai puțin public, deciziile ecumeniste ale ierarhiei, dar continuau să fie în comuniune cu ea, amăgindu-se că sunt luptători contra ecumenismului și că într-o zi acest tip de luptă va da roade. Roadele au fost, din păcate, documentele din Creta.” (vezi pagina 23)

Comentariul 46

Prin acest fragment, există riscul ca cititorul să fie influențat a crede, în mod greșit, că ar exista mai multe motive pentru preoți de a rămâne în ascultare față de pseudo-ierarhii ecumeniști. Mai mult, pentru acele motive preoții pomenitori ar fi mai puțin vinovați. Însă, acele motive sunt

inacceptabile din punct de vedere ortodox.

Fragmentul XLVII

“Niciunul dintre aceste motive nu îi apără pe preoții pomenitori de pericolul pe care îl impune părtășia și nici de vina de a se alătura unei gândiri eretice, cu care sunt de acord, prin pomenirea ierarhului (chiar dacă, în cazul unora, în mod superficial, formal) și de a ține în ignoranță și în părtășie la erezie poporul pe care îl păstoresc.” (vezi pagina 23)

Comentariul 47

Din nou, Mihai-Silviu Chirilă nu observă că acești preoți în comuniune cu ierarhii B.O.R. sunt deja căzuți în erezie și își atrag singuri osânda. Noi nu discutăm despre realități virtuale, adică despre ce s-ar putea întâmpla în viitor, ci despre fapte concrete, care s-au petrecut deja.

Fragmentul XLVIII

“Riscul pe care îl impune rămânerea poporului în părtășie la erezie este ilustrat de Sfântul Vasile cel Mare într-o scrisoare a sa adresată episcopilor din Galia și Spania, cărora le descrie ravagiile pe care le făcea în rândul poporului arianismul, erezia condamnată la sinodul I ecumenic, dar revitalizată de domnia împăratului Valens: “Urechile celor simpli au fost amăgite și obișnuite cu înșelăciunea ereziei. Copiii cei mici din Biserică sunt deprinși cu învățăturile stricate – dar ce ar putea face? Botezurile sunt săvârșite de eretici, la fel și prohodirea celor adormiți, cercetarea suferinzilor, mângâierea celor întristați, sprijinirea celor în necazuri și ajutorările cele de tot felul, ca și săvârșirea Sfintelor Taine. Prin toate acestea se naște o legătură cu ei în popor și ajung să fie cu toți într-un cuget, încât în scurtă vreme, chiar de ni s-ar da o oarecare libertate nu va mai fi nicio nădejde ca pe cei prinși în această înșelăciune îndelungată să îi putem întoarce din nou la cunoștința adevărului”. (vezi pp. 23-24)

Comentariul 48

Trebuie să arătăm că situația bisericească din zilele noastre este mult mai gravă decât cea sugerată de autor, atunci când o compară cu cea descrisă de Sf. Vasile cel Mare în vremea sa. Astăzi nu mai avem sau, cel puțin, nu cunoaștem încă, ierarhi mărturisitori adevărați. Liderii societății, din majoritatea domeniilor vieții, impun și susțin ideologia toleranței religioase, mai ales prin faptele ecumenismului eretic. Acest lucru se întâmplă fără ca vreun ierarh ortodox să aplice măsurile pastorale și canonice care să contracareze pe acei dușmani ai Bisericii.

Fragmentul XLIX

“Există foarte mulți credincioși care se opun acordării statutului de bisericitate ereziilor papistașă sau protestantă, dar care rămân în ascultarea preoților lor din diferite motive.” (vezi pagina 24)

Comentariul 49

Trebuie să recunoaștem că nu există decât foarte puțini credincioși care afirmă că papistașii și protestanții nu sunt biserici, ci grupări eretice. Dacă ar fi fost așa cum scrie Mihai-Silviu Chirilă, atunci delegația de ierarhi B.O.R. ar fi fost întâmpinată la întoarcerea din Creta de o mulțime de ortodocși revoltați. I-ar fi primit pe ecumeniști la aeroport așa cum poporul grec i-a primit pe trădătorii întorși de la Ferrara-Florența. Indiferent câte explicații și scuze ar găsi autorul studiului pentru majoritatea românilor care au rămas până azi alături de pseudo-ierarhii B.O.R., situația e mult mai gravă decât o înțelege și o prezintă acesta.

Fragmentul L

“Indiferent de motivul pentru care episcopii, clericii și poporul s-au făcut părtași la erezie, realitatea este că se află în comuniune cu erezia și riscă ca, în viața veșnică, să aibă aceeași soartă cu cei ce au creat erezia respectivă și o propovăduiesc, dacă nu se eliberează de aceasta prin întreruperea comuniunii cu ecumenismul și cu cei ce îl propovăduiesc.” (vezi pagina 24)

Comentariul 50

Această concluzie a autorului este greșită pentru că nu vorbește decât de un risc în viitor și trece cu vederea grava cădere ce s-a produs deja. Prin noua ecleziologie aprobată în Creta, ierarhii au căzut deja în erezie, devenind pseudo-episcopi. În plus, toți preoții și credincioșii care păstrează comuniunea cu acești episcopi mărturisesc că au aceeași credință cu ei, adică credința eretică ecumenistă. Noi credem că ierarhii nu vor recunoaște niciodată că ecumenismul e o dogmă nouă, ci vor amăgi lumea zicând că el ar fi doar o strategie temporară și nevinovată pentru adaptarea Bisericii la provocările lumii globalizate.

Fragmentul LI

“Sfântul Teodor Studitul scrie, într-o scrisoare adresată patriarhului Teodor al Ierusalimului: "Alții au naufragiat deplin în privința credinței; alții, măcar că nu s-au scufundat de la cugetele eretice, dar din pricina părtășiei lor cu ereticii, au pierit și ei odată cu aceia". (vezi pagina 25)

Comentariul 51

Aici Sfântul atrage atenția că cei ce au avut comuniune cu ereticii nu doar că au riscat, ci chiar "au pierit odată cu aceia".

Fragmentul LII

“Nu pot fi considerați părtași la deciziile din Creta cei care efectiv nu au avut posibilitatea să ia cunoștință de acestea, din diverse motive (sunt prea bătrâni, sunt prea tineri, sunt prea bolnavi, sunt în incapacitate medicală de a înțelege, locuiesc izolați și alte situații care i-au împiedicat în mod obiectiv, nu din cauza delăsării, să se informeze (...).” (vezi pagina 25)

Comentariul 52

Este greșit ce afirmă autorul aici. Cei care au legături bisericești cu cei căzuți în erezie sunt atrași și ei la erezie, măcar că nu știu acest lucru. Nu înseamnă că dacă acea categorie de credincioși nu au aflat de "noutatea" apărută în viața Bisericii, nu sunt atrași în aceeași cădere. Cei ce nu au

aflat sau nu sunt capabili să înțeleagă din cauza lipsei discernământului, aceștia nu au responsabilitate înaintea lui Dumnezeu, însă și ei fac parte tot din grupul celor căzuți în erezie.

Fragmentul LIII

“Cei ce nu au instrucția și capacitatea intelectuală să înțeleagă ce se întâmplă, au fost păcăliți de propaganda oficială.”

Comentariul 53

În continuare autorul amestecă lucrurile pentru a întări o interpretare a lui personală, mai înainte stabilită. Zice: "cei ce nu au instrucția și capacitatea intelectuală să înțeleagă ce se întâmplă, au fost păcăliți de propaganda oficială". Pentru a înțelege mai bine oferim un exemplu. Un credincios simplu, adică cu studii puține, dar evlavios, atunci când apare o ispită complicată cum e cazul ereziei, trebuie să caute sfat la un părinte cu viață sfântă. Dacă nu-l găsește, atunci trebuie să cerceteze ce spun Sfinții în problema care a creat tulburarea. Iar Sfinții au scris clar că ecumenismul este cea mai mare erezie din câte au fost vreodată. Dar dacă omul simplu e comod și superficial, își face din neștiință toiag pe care se sprijină și atunci Dumnezeu îl lasă să se încreadă în păstorii căzuți în înșelare. Neștiința și nepăsarea sunt păcate serioase, nu neputințe nevinovate care să-l scutească pe om de responsabilitatea căderii.

Fragmentul LIV

“În acest moment, ei sunt condamabili, dar nu încă condamnați de către un sinod.”

Comentariul 54

Deși s-ar părea că are dreptate, în realitate lucrurile stau altfel. În primul rând, atunci când Sfinții secolului al XX-lea au scris împotriva ereziei ecumenismului, ei au combătut nu doar doctrina, ci, în general, și pe susținătorii panereziei. De exemplu Sfântul Cuvios Iustin Popovici a întrerupt în ultimii ani ai vieții sale comuniunea cu patriarhul sârb din aceea vreme. În al doilea rând, mulți dintre cei care azi pomenesc și ascultă pe ierarhii ecumeniști își fac iluzii că un viitor sinod va

rezolva lucrurile care acum creează tulburare. Dar, s-ar putea ca sinodul mult așteptat să nu se mai întrunească vreodată. În acea situație, cei căzuți de pe acum în erezie vor merge la osânda veșnică. În al treilea rând, autorul încearcă să facă o analiză strict canonică a situației nou apărute, fără să țină cont și de realitatea duhovnicească. Ideea de la care pornește autorul e că o erezie care n-a fost condamnată definitiv ar fi mai puțin gravă decât cea condamnată deja sinodal. Adică un om căzut într-o erezie necondamnată ar fi mai puțin vinovat. Din punct de vedere duhovnicesc, ambele sunt păcate de moarte.

În mod neclar, autorul sugerează ideea că nu este interzis celor îngrădiți de erezie - el spune celor rămași în interiorul Bisericii - să aibă vreo legătură bisericească cu cei necaterisiți încă. Acest lucru se vede în a 72-a notă explicativă, unde scrie de participarea unui preot nepomenitor la rugăciune cu preoții membrii ai Consistoriului Mitropolitan. Pe scurt, autorul susține că nu e greșit sau interzis ca preoții îngrădiți de erezie să se roage în public cu preoții cu care încetaseră comuniunea.

A spune că unui preot care a încetat comuniunea cu ereticii ecumeniști îi este permis să se roage în public, și chiar este lăudat pentru fapta lui, cu preoții ecumeniști aflați în ascultare față de pseudo-episcopul eretic, dovedește o neînțelegere a modului de aplicare a canonului 15 al Sinodului 1-2 Constantinopol. Acest canon se referă numai la ereticii care încă nu au fost judecați în sinod.

Fragmentul LV

“Autorul scrie în nota explicativă 72: «În sensul acesta a afirmat (preotul nepomenitor) că sunt" nevinovați» (preoții ecumeniști din consistoriu) (în sensul juridic în care cineva se bucură de prezumția de nevinovăție, chiar dacă evidențele îl încriminează în ochii tuturor, până în momentul rămânerii definitive și executive a deciziei de condamnare a sa) (...).” (vezi pagina 26)

Comentariul 55

Este total greșită afirmația că preoții ecumeniști din consistoriul de judecată sunt nevinovați, pentru următoarele motive:

1. Ei sunt osândiți de ei înșiși pentru că având comuniune cu pseudo-episcopul lor susțin o învățătură de credință diferită decât cea a Bisericii.

2. Sunt osândiți de Sfinții care au combătut atât erezia ecumenismului, cât și pe susținătorii acesteia.

3. Nu au arătat nici o faptă de pocăință față de erezia ecumenistă, ci, mai grav s-au alăturat episcopului prigonitor.

Fragmentul LVI

“Cei care i-au catalogat deja pe toți membrii Bisericii Ortodoxe Române rămași în comuniune cu ierarhia ca eretici și se comportă față de ei de ca și când aceștia ar fi deja cu totul în afara Bisericii (...)” (vezi pagina 27)

Comentariul 56

Această exprimare e confuză pentru că nu e deloc clar la cine se referă autorul când afirmă cele scrise mai sus. Nu ne rămâne decât să presupunem că poate se face referire la cei ce s-au separat de Pr. Claudiu Buză pentru greșeala sa, ori la cei care nu sunt de acord cu teoria despre părtășia la erezie expusă în acest studiu, sau este vorba despre alții. Pe lângă acestea, nu putem să-i numim pe cei aflați în comuniune cu pseudo-episcopii ereticii, decât tot eretici. Expresia "cu totul în afara Bisericii", este problematică pentru că ea lasă posibilitatea ca cineva să fie parțial membru al Bisericii, și parțial în afara ei, ceea ce este imposibil. Apare încă o neclaritate atunci când autorul zice: "se comportă față de ei (față de ereticii ecumeniști) ca și cum aceștia ar fi deja cu totul în afara Bisericii." Aici autorul ar fi trebuit să arate foarte clar ce nu are voie să facă un preot care s-a îngrădit de erezie. El nu are voie să aibă nici un fel de legătură bisericească cu cei față de care s-a îngrădit. Aici mai trebuie să arătăm un lucru destul de sensibil și puțin înțeles. În situația actuală, episcopii, preoții, diaconii și laicii care, într-o formă sau alta (chiar inconștient) sunt de acord cu sinodul din Creta, fac parte în continuare din Biserica Ortodoxă, dar sunt mădulare bolnave și de aceea trebuie evitată legătura cu ei.

Fragmentul LVII

" (...) se raportează la Biserica Ortodoxă Română ca la ceva străin, ca la altceva decât Biserica strămoșească"

Comentariul 57

Această acuzație vagă nu are niciun fundament. Credem că e o pură speculație personală a autorului. De fapt, cei care semnează documente eretice și toți clericii și laicii care îi susțin prin pomenire și participare la slujbe, se fac vinovați de deviere de la dreapta învățătură a Bisericii și, prin faptele lor, arată că se supun pericolului de a se înstrăina de B.O.R. A nu avea nici un fel de legătură bisericească cu clericii ecumeniști și cu poporul păstorit de ei nu înseamnă înstrăinare de B.O.R.

Fragmentul LVIII

"(...) pe care avem datoria să o curățim de erezie, pentru a ne relua într-o bună zi viața bisericească împreună cu credincioșii, cu preoții și cu episcopii care acum sunt părtași la erezie, dar pe care sperăm să-i recuperăm (...)" (vezi pagina 27)

Comentariul 58

Aici autorul greșește, necunoscându-și nici propriile limite și nici misiunea celor îngrădiți de erezie. Noi, cei care am încetat comuniunea cu ereticii ecumeniști, nu suntem nici salvatorii Bisericii și nici nu avem vreo misiune de a întoarce pe eretici la ortodoxie. Datoria de a curăți Biserica de erezie nu revine unui creștin laic, așa cum scrie Mihai-Silviu Chirilă în acest studiu, oricât de ambițios ar fi el. Această misiune le revine ierarhilor întruniți în sinod. Noi, preoții care am oprit comuniunea cu ereticii, putem doar să încercăm să-i lămurim pe ceilalți despre gravitatea situației în care se găsește B.O.R., după acceptarea de către întreaga ierarhie a deciziilor pseudo-sinodului din Creta. Fiecare trebuie să aleagă, în mod liber, dacă vine alături de noi pe calea îngrădirii de erezie.

Fragmentul LIX

“A-i cataloga pe toți ca eretici și a gândi Biserica Ortodoxă Română ca ceva străin este începutul gândirii schismatice.” (vezi pagina 27)

Comentariul 59

Întrucât, prin toate cele scrise până aici și prin nenumăratele greșeli și interpretări false autorul nu a reușit să demonstreze nimic în legătură cu presupusa schismă, este evident că și concluzia lui finală este tot greșită. Atunci când cineva aduce cuiva o acuzație gravă, cum este aceea de schismă, trebuie să susțină acel demers în termeni foarte clari și cu argumente teologice. Dar în cazul de față, cel care lansează acuzația de schismă nici măcar nu precizează clar cine sunt schismaticii și de cine se despart ei.

Fragmentul LX

“Dacă Sfântul Teodor Studitul a făcut distincția între eretici și părtași la erezie, nenumindu-i pe toți la grămadă eretici, chiar dacă admite că sunt părtași la gândirea eretică, dar și la vrăjmășia cu Dumnezeu ce derivă din aceasta (...)” (vezi pagina 27)

Comentariul 60

Aici se impun mai multe clarificări necesare:

1. Pe vremea când Sf. Teodor lupta cu ereziile încă nu exista canonul 15 al Sinodului 1-2 Constantinopol. Acest canon a fost emis în anul 861, iar Sf. Teodor a trecut la Domnul în anul 826.
2. Sf. Teodor și cei ce aveau același cuget ortodox ca și el au oprit pomenirea unor ierarhi eretici necondamnați sinodal. E vorba de ierarhii eretici participanți la sinodul preacurvar sau de cei care l-au aprobat.
3. Sf. Teodor arată în mod evident, în Epistola 51 către fiul Naucratie, că episcopii căzuți în erezie (e vorba de o erezie necondamnată sinodal) chiar înainte de judecarea lor sinodală se numesc minciuno-episcopi.
4. Sfântul Teodor zice că preotul care îl pomeneste la slujbe pe ereziarh nu poate fi ortodox.

(Epistola către soția unui spătar cu numele Mahara)

5. Episcopul care îl pomenește pe eretic, se află și el în erezie. Sf. Teodor zice: “(...) dar întrucât el se află în erezie, pomenind pe eretic, atunci chiar dacă ar și spune că are un cuget sănătos, nu se poate spune că cei hirotoniți de el să fie adevărați slujitori ai Domnului.” (Epistola 40 către fiul Naucratie)

Din toate cele scrise de Sf. Teodor în epistolele sale se vede clar că aceia care sunt în comuniune cu ereticii sunt, practic, tot eretici și rămân în această stare cât timp nu se pocăiesc și nu dovedesc că încetează orice legătură cu ereticii.

Fragmentul LXI

“Cei ce cred că nu va mai putea fi făcut un sinod ortodox se grăbesc să facă ei lucrarea lui Dumnezeu, ignorând faptul că prin canonul 15 I-II suntem chemați să ne îngrădim de erezie și să așteptăm, nu să dăm anateme, să-i caterisim și să-i afurisim din postura de clerici sau mireni pe eretici.” (vezi pagina 27)

Comentariul 61

Această acuzație nu știm cui îi o adresează autorul. În plus, nu e sprijinită de nicio dovadă, motiv pentru care nu poate fi luată în seamă.

Fragmentul LXII

“Unii spun că nu mai trebuie să așteptăm un sinod ecumenic, deoarece acesta nu va mai veni niciodată, pentru că ecumenismul este atotstăpânitor. Istoria Bisericii a cunoscut erezii care au dominat viața bisericească zeci de ani, pentru ca la un moment dat Dumnezeu să se îndure de poporul său și să le aducă izbăvirea. Cei ce cred că nu va mai putea fi făcut un sinod ortodox se grăbesc să facă ei lucrarea lui Dumnezeu, ignorând faptul că prin canonul 15 I-II suntem chemați să ne îngrădim de erezie și să așteptăm, nu să dăm anateme, să-i caterisim și să-i afurisim din postura de clerici sau mireni pe eretici.

Dacă nu va mai exista un sinod ecumenic care să îi scoată în afara Bisericii pe cei ce vor rămâne fideli ecumenismului, atunci ecumeniștii își vor continua mișcarea centrifugă la care s-au

angajat la sinodul din Creta și vor ajunge la un moment dat în punctul în care vor realiza mult dorita lor "unitate a creștinilor", adică se vor uni propriu-zis cu ereticii, ieșind de la sine din Biserica Ortodoxă și aderând la o structură religioasă străină Ortodoxiei dimpreună cu toți cei ce îi vor urma, împlinind ei condamnarea și scoaterea în afara Bisericii pe care nu le-a mai putut face un sinod ecumenic (așa au făcut greco-catolicii, când au ieșit din Biserica Ortodoxă)." (vezi pp. 27-28)

Comentariul 62

Această frază extrem de lungă, formată din 8 propoziții, conține și ea mai multe greșeli.

În primul rând, noi nu putem ști dacă se va mai face acel mult așteptat sinod ortodox. Dacă autorul arată ce se va întâmpla în viitor, în acest caz trebuie să precizeze sursa profeției exprimate. În caz contrar, nu ne rămâne decât să credem că însuși autorul dispune de harisma profeției. Dar după felul cum citează și interpretează scrierile unor Sfinți Părinți această ipoteză trebuie exclusă.

În al doilea rând, părerea lui Mihai-Silviu Chirilă că ecumeniștii s-au angajat la o mișcare centrifugă este neadevărată și ușor de infirmat prin fapte. Principiile fundamentale ale ecumenismului sunt: pacea, armonia, unitatea, dragostea, însă nu ca virtuți creștine, ci doar valori umaniste general acceptate. Ținta ereticilor ecumeniști este crearea unei structuri religioase universale în care să conviețuiască toate organizațiile religioase fără să mai țină cont de diferențele dogmatice ce există între ele. La acest ideal nu se poate ajunge prin mișcare centrifugă, ci printr-o mișcare de unificare, relativizare și toleranță reciprocă a diferitelor grupări religioase (între care este cuprinsă, deocamdată, și singura Biserică adevărată - cea Ortodoxă.)

În al treilea rând, autorul nu explică corect modul în care ortodocșii uniți cu ereticii "vor ieși de la sine din Biserica Ortodoxă". Mântuitorul spune în Evanghelie: "Dacă cineva nu rămâne întru Mine, se aruncă afară ca o mlădiță și se usucă", In 15, 6. Cine aruncă afară mădularul bolnav de erezie? Sinodul episcopilor. Ca urmare, creștinul care se desparte de Hristos, cel prezent în Biserica Ortodoxă prin cădere în erezie, acela moare duhovnicește așa cum moare mlădița separată de tulpina viei. Exemplul oferit de căderea în erezie a greco-catolicilor este greșit ales, pentru că ereziarhii greco-catolici au fost pedepsiți cu anatema încă în timpul vieții lor.

Fragmentul LXIII

“Oprirea pomenirii ierarhilor care s-au făcut părtași la erezia ecumenismului în acest moment are ca scop tocmai evitarea punctului în care ei ar ajunge la “potirul comun”, când ar fi deja eretici cu totul și nu s-ar mai putea salva.” (vezi pagina 28)

Comentariul 63

Teoria despre împărtășirea din același potir a ortodocșilor și a ereticilor nu ne interesează pe noi pentru că niciun canon nu menționează această faptă ca motiv de întrerupere a pomenirii. Altele sunt scopurile urmărite de cei ce au încetat comuniunea cu ereticii:

- a) evitarea împreună-osândirii cu ereticii;
- b) avertizarea asupra necesității convocării unui sinod ortodox;
- c) trezirea conștiinței clerului și a poporului în legătură cu răspândirea ereziei.

Fragmentul LXIV

“Îl putem considera eretic propriu-zis pe preotul care propovăduiește și crede că papistașii și protestanții nu au taine și că ecumenismul este erezia tuturor ereziilor, dar rămâne în comuniune cu episcopul său din frică (...)” (vezi pagina 28)

Comentariul 64

Autorul formulează o serie de întrebări la care nu dă răspuns. Însă, din felul cum prezintă explicațiile anterioare sugerează că e greșit să-i numim eretici pe toți care au comuniune cu ierarhii și pe care caută să-i dezvinovățească prin întrebările formulate. Mihai-Silviu Chirilă spune că preotul rămâne în comuniune cu episcopul său din frică. Despre ce frică vorbește el aici? Frica de nu cădea în schismă, după cum explică minciuno-episcopii? Acest motiv nu are nicio valoare înaintea lui Dumnezeu, pentru că despărțirea de eretici nu constituie schismă. Frica de a nu fi pedepsit de conducători și de a ajunge fără parohie, mănăstire, casă parohială salariu, alte avantaje materiale? Aceasta arată netemere de Dumnezeu și atașare pătimașă de cele materiale. Sau poate frica că majoritatea nu te va urma și, astfel, îți vei pierde prestigiul anterior? Observăm că ceea ce aparent ar părea o îndreptățire este, de fapt, o învinovățire a celor fricoși.

Fragmentul LXV

“(...) din neînțelegerea corectă a deciziilor luate în Creta, din neînțelegerea exactă a prevederilor canonice care îi permit să se despartă de episcopul său sau din alt motiv decât adeziunea conștientă și asumată la erezia propovăduită?” (vezi pagina 28)

Comentariul 65

Aici insinuează că ignoranța preoților ar fi un motiv care i-ar devinovați pe ei pentru păstrarea ascultării față de eretici. Despre netemeinicia acestui motiv am arătat și în alt comentariu anterior unde am vorbit despre sfinții care au combătut panerezia ecumenismului.

Fragmentul LXVI

“Datoria noastră este să îi avertizăm pe cei ce continuă legătura cu ierarhii propovăduitori ai învățăturilor ecumeniste (și chiar și pe ierarhii care s-au asociat ereziei din frică sau comoditate) că rămânerea în comuniunea cu ei îi expune riscului de a deprinde învățăturile și practicile ecumeniste eretice ale acestora și de a continua căderea începută prin acceptarea părtășiei la erezie până în punctul în care, pe nesimțite, vor cugeta, vor mărturisi și se vor comporta în mod eretic, ajungând la ceea ce Sfântul Teodor numește “părtășie totală” cu erezia, adică devenind la fel cu cei cu care se află în părtășie.” (vezi pagina 28)

Comentariul 66

Din nou avem de-a face cu o frază interminabilă de șapte propoziții. Pentru Mihai-Silviu Chirilă vinovăția părtășiei la erezie începe numai de la asumarea conștientă a învățaturii eretice. Aceasta este o înșelare, pentru că cea mai mare biruință a ereticilor ecumeniști este să-i cuprindă în organizația lor chiar și pe cei ce au discurs ortodox antiecumenist, dar, prin fapte, adică prin pomenirea minciuno-episcopilor sunt căzuți și ei în erezie. Lucru cel mai grav îl formulează autorul când zice: cei în comuniune cu ereticii vor ajunge la "părtășia totală" cu erezia. Am demonstrat mai înainte că așa cum un om nu poate fi parțial ortodox și parțial eretic, tot așa, nu poate avea cineva comuniune parțială cu erezia și comuniune parțială cu ortodoxia.

Fragmentul LXVII

"(...) să ne comportăm ca și când noi suntem singurii ortodocși rămași pe lume". (vezi pagina 28)

Comentariul 67

Această ironie, din nou, nu este dovedită prin nimic. Așa l-au acuzat dușmanii și pe Sf. Maxim Mărturisitorul: “- Așadar tu singur te vei mântui și toți ceilalți vor pieri? Iar el i-a zis: - Cei trei tineri, care nu s-au închinat idolului la care se închinaseră toți oamenii, n-au osândit pe nimeni [Dn 3,18]. Nu se uitau la cele ale altora, ci cum să nu cadă ei însăși din adevărata cinstire a lui Dumnezeu. [...] Să nu-mi dea Dumnezeu nici mie să osândesc pe cineva sau să spun că numai eu mă voi mântui! Prefer însă mai degrabă să mor decât să am conștiința tulburată că am alunecat în vreun fel oarecare în ce privește credința” (“Sfântul Maxim Mărturisitorul și tovarășii săi întru martiriu”, Ed Deisis, Sibiu, 2004 pag. 126).

Noi nu afirmăm că noi am rămas singurii ortodocși, ci că încetarea comuniunii cu ereticii ecumeniști este singura cale care asigură evitarea căderii din dreapta credință în contextul răspândirii ereziei în viața Bisericii.

Fragmentul LXVIII

“Smerenie, dragoste, durere, nădejde și răbdare – acestea trebuie să fie trăsăturile atitudinii noastre față de cei ce sunt încă în legătură cu erezia.”

Comentariul 68

Virtuțile pe care ar trebui să le aibă cel ce a oprit comuniunea cu ereticii, trebuie neapărat completate cu: fermitatea în mărturisirea credinței ortodoxe, precizia teologică în exprimare și discernământul duhovnicesc, despre care autorul nici nu pomenește.

Concluzii:

1. Starea de părtășie la erezie - înțelegă ca o stare intermediară între ortodoxie și erezie-este greșită teologic, fiind contrazisă atât de Sfânta Scriptură, cât și de Sfinții Părinți.

În Sfânta Scriptură citim:” Ce părtășie are lumina cu întunericul...?”(II Corinteni 6,14);
“Nimeni nu poate sluji la doi domni, căci sau pe unul îl va urî și pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va alipi și pe celălalt îl va disprețui...” (Matei 6,24)

Deci nimeni nu poate sluji deodată lui Dumnezeu prin ortodoxie și în același timp diavolului prin erezie.

Sfinții Părinți învață:

- Sfântul Vasile cel Mare scrie “ Cei care se prefac că mărturisesc credința ortodoxă sănătoasă, însă au comuniune bisericească cu ereticii, dacă după mustrare nu se îndepărtează de aceștia, atunci nu numai să nu mai aveți comuniune bisericească cu ei, dar nici să nu îi mai numiți frați.”- Patrologia greaca vol 160,
- Sfântul Grigorie Palama arată: “Așadar spune-mi unde îi vom așeza pe cei care mărturisesc (credința) și în același timp se leapădă de Dumnezeu? Cu credincioșii? Însă prin faptele lor ei se leapădă de Dumnezeu. Cu necredincioșii? Dar ei cu limba Îl mărturisesc pe Dumnezeu(...). Prin ce vom distinge pe cel credincios de cel necredincios, pe cel luminat de cel de neluminat, cu alte cuvinte, pe cel botezat în Hristos și așezat alături de Hristos, față de cel nebotezat și așezat diavolului? Nu îi vom deosebi prin cuvinte, prin fapte, prin modul de viață? Așadar dacă cineva va fi de acord cu cele ale celor neluminați, chiar dacă el zice că este botezat în numele lui Hristos, este limpede că nu a încetat să aparțină adunării acelor [nota mea-necredincioșilor]”- “Omilia la vindecarea celor doi orbi”
- Sfântul Marcu Eugenicul Mitropolitul Efesului spune: “Niciodată nu s-au îndreptat cele bisericești prin soluții de mijloc. Între lumină și întuneric poate

cineva să spună că există ceva de mijloc, numit înserare sau amurg? Iar intermediere între adevăr și minciună nu poate nimeni să gândească, oricât s-ar strădui. Mijloc de împăcare între adevăr și minciună nu există! În problemele de credință nu încap pogorământul și iconomia, deoarece pogorământul provoacă împruținarea credinței. Asta ar fi egal cu a spune: Taie-ți capul și du-te unde vrei!” Preot Vasile Sorescu - „Biserica Ortodoxă Stâlp și Temelie a Adevărului”

2 Afirmația lui Mihai Silviu Chirilă că nu poate fi numit eretic un cleric sau laic care pretinde că are cuget ortodox manifestat prin discursul antiecumenist, dar în același timp îndepărtându-se de ortodoxie, păstrând comuniunea bisericească cu ereticii ecumeniști, este falsă.

3. Teoria conform căreia starea de erezie începe numai atunci când omul în mod conștient își asumă învățătura eretică este falsă. Majoritatea episcopilor, preoților, diaconilor, monahilor și laicilor nici măcar nu-și dau seama că păstrând comuniunea cu un cleric eretic cad în mod inconștient în starea de erezie, ceea ce împiedică întoarcerea lor prin pocăință.

4. Concluzia autorului că:”Sfântul Teodor Studitul a făcut distincție între eretici și părtași la erezie” interpretând că această părtășie ar fi o stare diferită de erezie este o hulă la adresa Sfântului și o respingere a învățaturii Sfinților Părinți cu care Sfântul Teodor se găsește în deplină conglăsuire.

5. A evita să le arăți oamenilor, cu durere și compătimire, starea reală de cădere în erezia în care au ajuns și a le spune că se află într-o așa-zisă stare intermediară este o împiedicare a pocăinței și o adormire a conștiinței lor.

6. Motivele invocate de autor: frica de pedeapsa bisericească cu care ecumeniștii amenință pe cei aflați în ascultarea lor, neștiința, neînțelegerea, dezinformarea(din partea păstorilor bisericești) nu constituie motive întemeiate pentru creștini de a păstra comuniunea bisericească cu ereticii ecumeniști.

7. Acuzația de schismă pentru cei ce s-au îngrădit de erezia ecumenistă și care resping interpretarea teologică greșită a părtășiei la erezie - definită ca o stare intermediară între ortodoxie și erezie - este falsă, fiind o pură calomnie.

În opinia mea, acest studiu despre părtășia la erezie a fost unul din elementele care au stat la baza elaborării proiectului rezoluției din 12 ianuarie.

Ca o concluzie generală a observațiilor mele critice, resping studiul domnului Mihai Silviu Chirilă întrucât consider că este în dezacord cu adevărul Sfintei Scripturi și cu învățăturile Sfinților Părinți.

Sfârșit și lui Dumnezeu slavă!

Precizare – Acest document a fost prezentat într-o primă formă completă în cadrul sinaxei de la Roman din 25 ianuarie 2018. Ceea ce publicăm acum pe internet reprezintă varianta finală, revizuită și adăugită, rezultată în urma dezbaterilor cu Părinții participanți la sinaxă.